

100 שנות תעופה בארץ ישראל

100 Years of Aviation
in Eretz Israel

כסלו התשע"ד • 12/2013 • 937

מחץ 1

כלי טיס בלתי מאויש, 1994

כטב"ם - כלי טיס בלתי מאויש - מתוצרת ישראל, שהיא מהמדינות החלוצות בפיתוח ובהכנסה של כלים אלה לשירות מבצעי במגוון תפקידים. "מחץ 1" נמצא בשירות חיל האוויר הישראלי וחילות אוויר נוספים ברחבי העולם. המטוס משמש למודיעין, מימסר ומשימות מיוחדות, וצבר שעות טיסה מבצעיות רבות ביותר.

טל ענבר

ראש המרכז לחקר החלל
מכון פִּישר למחקר אסטרטגי אוויר וחלל

תיאור הבולים, הגליונות, המעטפה והחותמת

בולים: שלושה כלי טיס - בלריו 11, צוקית (פוגה מגיסטר) ומחץ 1; כמו כן שרטוטים של כלי הטיס.
שבלי בולים: שושנת רוחות (בבול הבלריו), מכשיר טיסה (בבול הצוקית) ואיור מופשט (בבול המחץ).
שולי גליונות: המטוסים באוויר במגוון מצבים אופייניים, ושרטוטים של כלי הטיס.
מעטפת היום הראשון: שרטוטים של כלי הטיס.
חותמת: שרטוט מדויק של מדחף הבלריו 11.

תודות:

בלריו 11:
בניית הדמיות של המטוס - גיל קדוש, דיגו פרילוסקי.
צוקית:
תצלומי המטוס - ניר בן יוסף.
מחץ 1:
תצלומי המטוס - ניר בן יוסף, צלמי התעשייה האווירית.

עשור לאחר טיסת המטוס הראשון בעולם של האחים רייט בשנת 1903, החל עידן התעופה בשמי ארץ ישראל. לציון שנת המאה לתעופה בארץ ישראל, מוקדשת סדרה של שלושה בולים המציגה שלושה כלי טיס, ששמור להם מקום של כבוד בתולדות התעופה של מדינת ישראל.

בלריו 11

ראשון המטוסים בארץ ישראל, 1913

הטייס הצרפתי ז'יל ודרין נחת צפונית ליפו במטוסו מדגם בלריו 11. טיסתו של ודרין התקיימה במסגרת תחרות טיסה שיזם העיתון הצרפתי "לה מָטֵן", במסגרתה התחרו טייסים במסלול טיסה מפאריס לקהיר. הבול הראשון בסדרה מנציח את טיסתו של ראשון המטוסים בשמי ארץ ישראל. ודרין המריא מפאריס בנובמבר 1913, ולאחר טיסה מלאה הרפתקאות, שכללה תקרית דיפלומטית עם גרמניה וירי מעל יוגוסלביה, נחת בטורקיה. משם המריא לביירות, ממנה טס ב-27 בדצמבר 1913 למקווה ישראל, שם הוכן למענו "שדה התעופה הבין-לאומי הראשון של ארץ ישראל". בשל רוחות עזות, שגרמו למחסור בדלק, נחת ודרין ליד חוף תל-אביב, ליד מסילת הברזל דאז (היום "מתחם התחנה"). למחרת המריא ונחת במקווה ישראל, כפי שתוכנן, וב-29 בדצמבר המריא לקהיר.

צוקית

מטוס אימון של חיל האוויר, 1960

מטוס האימונים הסילוני "פוגה מגיסטר", שמקורו בצרפת, ולימים היה ראשון המטוסים שהורכבו במפעלי התעשייה האווירית לישראל בע"מ. ברבות השנים עבר המטוס השבחות ושדרוגים מקיפים, שזיכו אותו בשם חדש - "צוקית". בבול מצוינים שמו המקורי של המטוס (Fouga Magister) וכן שמו העברי של הדגם המשודרג. דורות רבים של טייסי חיל האוויר הישראלי הוכשרו במטוס זה, ששירת בחיל האוויר למעלה משנות דור.

עיצוב בולים, מעטפה וחותמת:

יגאל גבאי

Stamps, FDC & Cancellation Design:

Igal Gabay

100 Years of Aviation in Eretz Israel

The era of aviation in the skies of Eretz Israel began ten years after the Wright brothers flew the world's first airplane in 1903. Marking 100 years of aviation in Eretz Israel, this three-stamp series features three different types of aircraft, each of which holds an esteemed place in the history of Israel's aviation.

Bleriot XI The first airplane in Eretz Israel, 1913

French aviator Jules Vedrines landed his Bleriot XI monoplane north of Jaffa, as he competed in an aviation contest promoted by the French newspaper Le Matin. The contest route took aviators from Paris to Cairo. The first stamp in this series marks the flight of the first aircraft in the skies of Eretz Israel. Vedrines took off from Paris in November 1913 and, after an adventuresome journey that included a diplomatic incident with Germany and gunfire over Yugoslavia, he landed in Turkey. From there he flew to Beirut and subsequently took off, on December 27, 1913 for Mikve Yisrael, where the "first international airport of Eretz Israel" had been prepared for him. Due to strong winds which depleted the airplane's fuel supply, Vedrines landed by the train station near the beach in Tel-Aviv. The next day he flew from there to Mikve Yisrael, as planned, and on December 29th continued on to Cairo.

Fouga Magister IDF Air Force training plane, 1960

The French Fouga Magister jet-engine training aircraft was the first aircraft to be assembled by Israel Aerospace Industries (IAI) in Israel. Over the years, extensive improvements and upgrades were made, subsequently gaining the aircraft its new name – IAI Zukit. The stamp features the original name as well as the Hebrew name of the upgraded model. Generations of IDF Air Force pilots were trained on this aircraft, which served the IDF for decades.

Heron I Unmanned aerial vehicle, 1994

This unmanned aerial vehicle was manufactured in Israel, a forerunner in the development and diverse operational use of such devices. The Heron I serves the IDF Air Force as well as other air forces around

חותמת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

the world. This aircraft is used for intelligence, relaying and special tasks and it has logged immense numbers of operational flight hours.

Tal Inbar

Head of the Space Research Center
Fisher Institute for Air and Space Strategic Studies

Description of the Stamps, Stamp Sheets, First Day Cover and Cancellation

Stamps: Three aircraft - Bleriot XI, IAI Zukit (Fouga Magister) and Heron I; as well as sketches of the aircraft.

Stamp Tabs: Compass rose (on the Bleriot stamp); flight instrument (on the Zukit stamp) and an abstract sketch (on the Heron stamp).

Sheet Margins: The airplanes in flight in a variety of typical situations and sketches of the aircraft.

First Day Cover: Sketches of the aircraft.

Cancellation: Precise sketch of the Bleriot XI propeller.

Acknowledgements

Bleriot XI:

Building models of the airplane – Gil Kadosh, Diego Prilosky.

Fouga Magister / IAI Zukit:

Photos of the airplane – Nir Ben Yosef.

Heron I:

Photos of the aerial vehicle – Nir Ben Yosef, IAI photographers.

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue:	December 2013	דצמבר 2013	הנפקה:
Stamp Size (mm):	H 30 ג / W 40 ר	מ"מ	מידת הבול (מ"מ):
Plates:	928,929,930		לוחות:
Stamps per Sheet:	8		בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	4		שבילים בגיליון:
Method of printing:	Offset	אופסט	שיטת הדפסה:
Security mark:	Microtext	מיקרוטקסט	סימון אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France		דפוס: